

Studiegroep Onder Zoekers

Activisme in relatie tot werken als rijksambtenaar

Praktisch

- 4 bijeenkomsten van 15.00u - 17.00u in Barlow (bovenste verdieping)

Doelen

We gaan samen op **verkenningstocht**. Na afloop:

- Hebben we een gezamenlijk beeld van wat activisme inhoudt.
- Hebben we een gezamenlijk beeld van wat het, binnen de kaders van onze overheid, inhoudt om een 'goede ambtenaar' te zijn.
- Hebben we onderzocht hoe je je als ambtenaar in algemene zin tot activisme en activisten kunt verhouden.
- Hebben we onderzocht hoe je je als individu (mens én ambtenaar) tot activisme kunt en wilt verhouden.

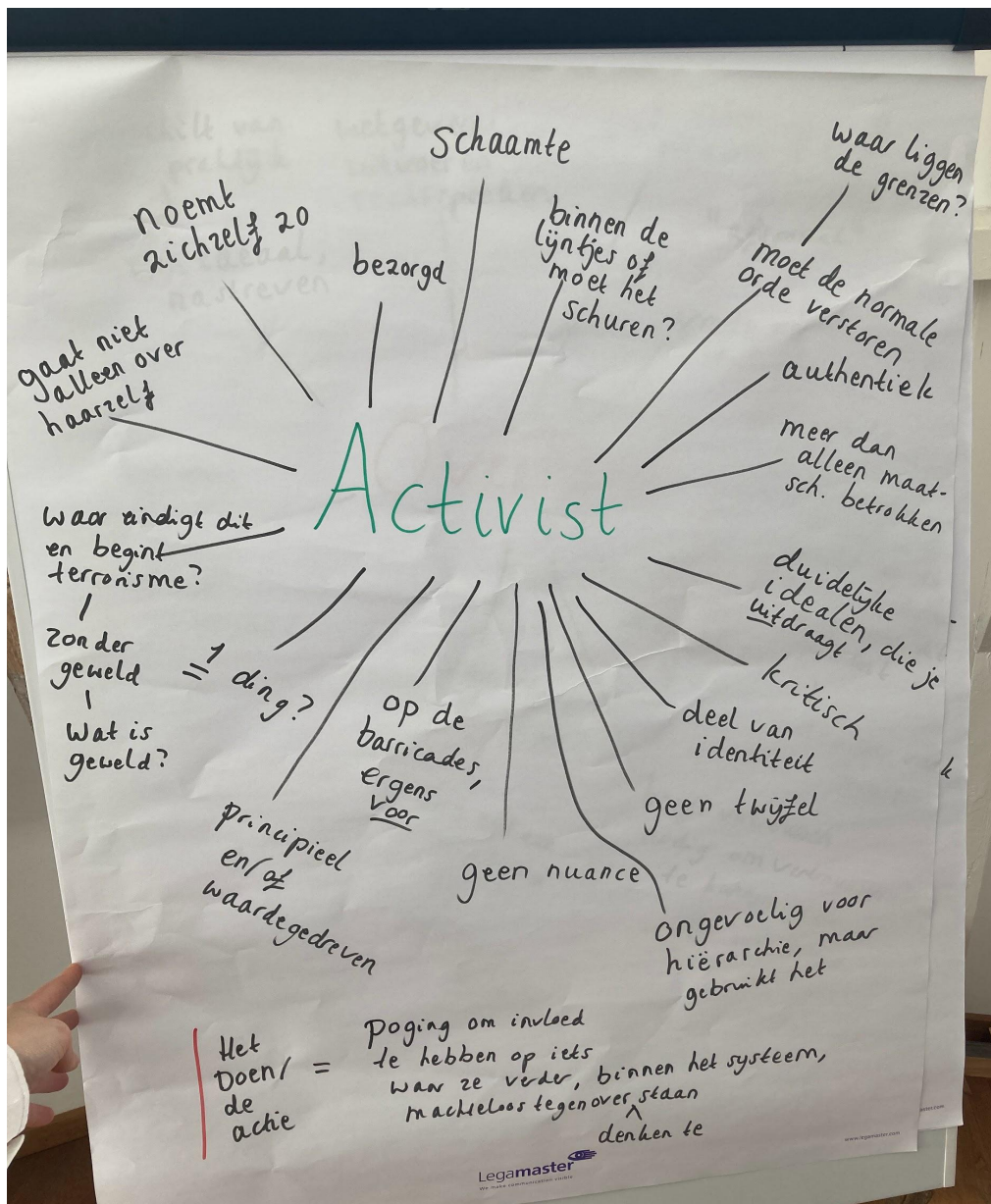
Programma

25 mei:	Het landschap in vogelvlucht - Lucht
8 juni:	Ambtenaren - (Waartoe zijn wij op) Aarde
22 juni:	Activisten - Vuur
6 juli:	Stromen - Water

Verslag 25 mei: Het landschap in vogelvlucht - Lucht

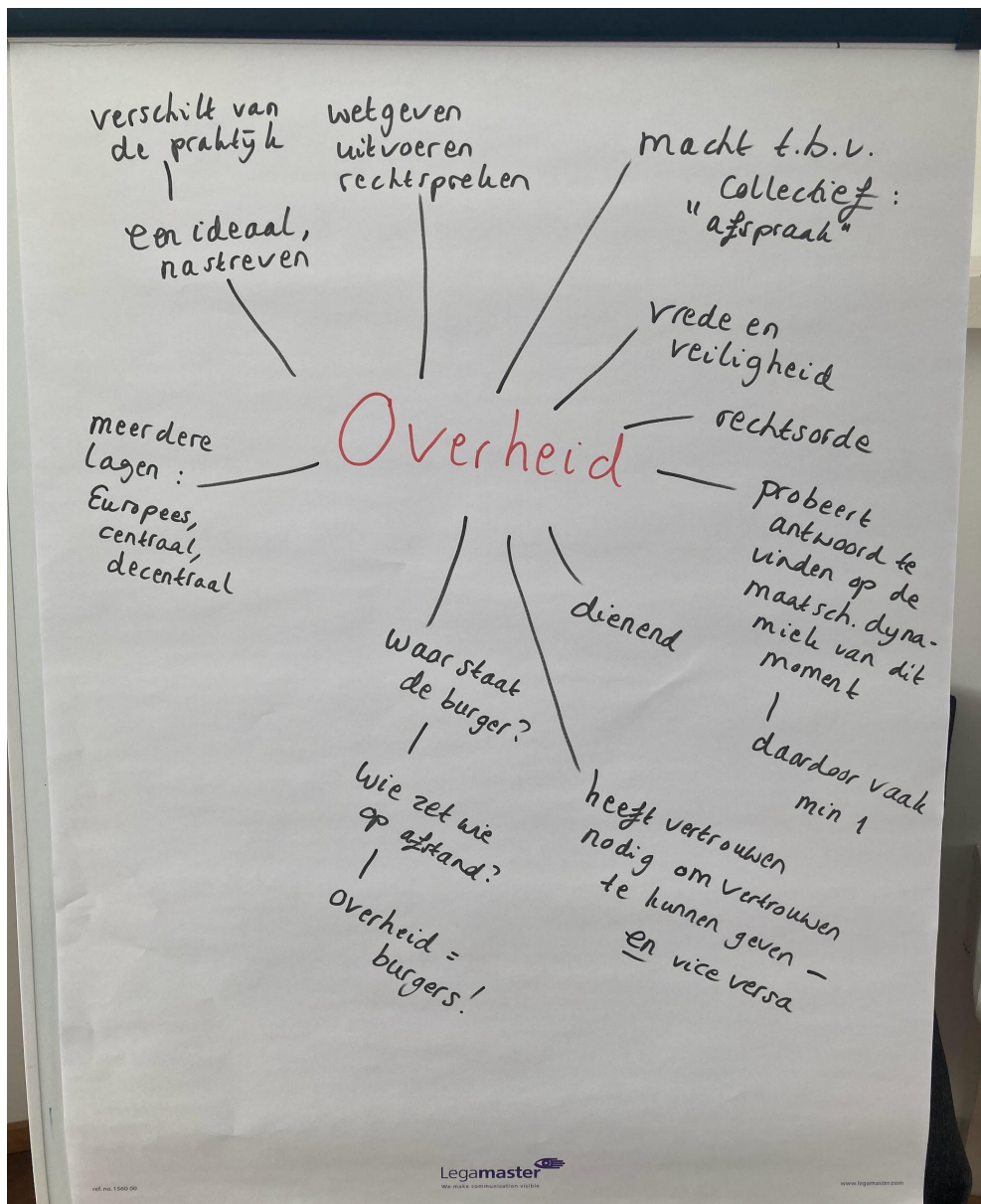
- De eerste bijeenkomst stond in het teken van het landschap in kaart brengen. Doel was om na afloop een (voorlopig) beeld te hebben van de concepten die essentieel zijn in onze verkenningstocht. We stonden stil bij vragen als:
 - Wat is activisme, en wat is het ook niet?
 - Wat is 'de overheid'? Waarom is ze er en wat is haar taak?
- Na een toelichting op het programma en een korte meditatie hielden we een **kennismakingsronde**. Die gaf ons meer inzicht in wat jullie hopen dat de studiegroep je gaat brengen en wat jullie zelf komen brengen.
- Daarna gingen jullie in groepjes aan de slag. Elk groepje koos zelf **een bekende activist** (in dit geval Carice van Houten, Greta Thunberg en Willem Engel) en onderzocht wat deze persoon kenmerkt qua gedachten, gevoelens en gedrag.
- Met deze specifieke kenmerken op zak probeerden we vervolgens tot een **algemene definitie van 'activist'** te komen. Daarbij lieten we ons ook inspireren door activisten die aan bod kwamen in de documentaire van Sunny Bergman, [Oproerkraaiers](#).

- Over sommige kenmerken waren we het vrij snel eens: een activist is iemand die bezorgd is, kritisch, met duidelijke idealen en waarden die een deel vormen van de eigen identiteit. Het is iemand die de 'normale' orde wil verstoren en daar iets voor **doet**: actie onderneemt.
- Andere kenmerken riepen meer vervolgvragen op. Kun je bijv. alleen activist zijn als je ergens **voor** bent, of ook als je ergens **tegen** bent? Klopt het dat een activist geen twijfel en nuance kent? Kun je activist zijn als je jezelf niet zo noemt, en ben je het automatisch als je jezelf wel zo noemt? En waar eindigt activisme en begint terrorisme?
- Voor nu kwamen we tot de volgende **werkdefinitie** (die we de komende weken blijven aanscherpen):

Het doen/de actie van activisten is een poging om invloed uit te oefenen op iets waar ze verder, binnen het systeem, machteloos tegenover denken te staan.

- Daarna stonden we stil bij 'de overheid'. Wat houdt dit begrip eigenlijk in? We lieten ons voeden door o.a. de [Thorbeckelezing van Pieter Omtzigt](#) en het [sociaal contract volgens Thomas Hobbes](#).

- Ook hier geldt dat we het snel eens waren over een aantal kenmerken: de overheid is **dienend** (of zou dat moeten zijn). De macht die de overheid heeft, heeft ze ten behoeve van het collectief: om vrede en veiligheid te waarborgen. Om ervoor te zorgen dat dat goed gebeurt, is de macht (in ieder geval op papier) verdeeld in **wetgeven, uitvoeren en rechtspreken**. De praktijk verschilt echter van het ideaal: de overheid komt haar deel van het sociaal

contract - de impliciete afspraken die ze heeft met haar 'burgers' - niet altijd na, met grote gevolgen.

- Een van de vragen waar we op ingingen, was: **waar staat de burger** in relatie tot de overheid? Politici, bestuurders en ambtenaren zijn net zo goed burgers, dus je zou kunnen zeggen dat de overheid zelf volledig uit burgers bestaat. Toch blijkt uit de praktijk dat 'de overheid' en 'de burgers' een afstand tot elkaar ervaren. Maar wie zet wie op afstand, en hoe kan die afstand worden overbrugd? We bespraken o.a. dat de overheid **vertrouwen** van burgers nodig heeft om vertrouwen te kunnen geven, en vice versa.
- Een andere vraag die opkwam, was: **welke rol hebben burgers zelf te spelen?** Welke verantwoordelijkheid hebben wij/zij? Zijn we als samenleving te veel van de overheid gaan verwachten, en ligt de oplossing mede - zoals Omtzigt stelt en zoals Hobbes zou onderschrijven - in **actief burgerschap**? Of leggen we daarmee de verantwoordelijkheid juist te veel bij de burgers zelf (participatiesamenleving)?
- Kortom: **wat zou de overheid wel en niet moeten zijn en doen?** In de volgende bijeenkomst borduren we hierop voort.